

Molnár Imola

Emlékezzünk!¹

Azután vette a poharat, hálát adott, és ezt mondta: Vegyétek, és osszátok el magatok között!

Mert mondom nektek, hogy nem iszom mostantól fogva a szőlőtő terméséből, amíg el nem jön az Isten országa.

És vette a kenyeret, hálát adott, megtörte, és e szavakkal adta nekik: Ez az én testem, amely tiérettetek adatik: ezt cselekedjétek az én emlékezetemre! (Lk 22,17–19)

Kedves Testvéreim!

Sok mindenben és nagymértékben különbözünk egymástól, mégis akár pillanatok alatt kiderülhet, hogy azért több bennünk a közös, mint gondolnánk. Ha például arra kérnélek, és nem forszírozom, hogy valóban meg is tegyétek, mert nem szokványos istentiszteleteink rendjén, hogy kézfelemeléssel reagáljunk az elhangzó beszédekre, de csak úgy elméletileg, ha arra kérnélek, hogy emeljék fel a kezüket mindazok, akik elsőszülött gyermekek, máris megtalálnánk egy olyan közös átfedési pontot az életünkben, amely mindünkben azonos vagy hasonló érzéseket és emlékeket szül és idéz fel. Vagy ha arra kérnélek, hogy emeljék fel kezüket azok, akik éltanulók voltak az iskolában, vagy azok, akik faluhelyen születtek, vagy akik szülők, vagy azok, akik szeretnek egyházközségi kórusban énekelni, láthatnánk, hogy újonnan felszentelt lelkészek és ürmösi asszonyok életében is megannyi olyan közös pont létezik, amely kortól, helytől, helyzettől függetlenül mindannyiunknak ugyanazt jelenti.

Ilyen az úrvacsoravétel áldott alkalma is, mert mindannyiunkat érint, és mindenki számára ugyanazt nyújtja. Hála Istennek, és köszönet a názareti Mesternek életünk ezen mozzanatáért, amely örömünkre van, és a legszebb, legmeghittebb közös szertartásunk, amelyen lelkünk elé tükröt tartunk, és szembenézünk önmagunkkal, felkészülünk és elindulunk egy úton, amelynek célja a jobbá

¹ Az agenda elhangzott Ürmösön, a lelkészszentelő zsinati istentiszteleten, 2017. október 28-án.

levés, megváltozás, elindító lépése pedig az emlékezés Jézus életére, tanítására és halálára.

Amikor valamihez hozzákezdünk, azt szoktuk mondani és szem előtt tartani, hogy „jó szervezés fél siker”. Nincs ez másként most sem, jó elindulás a sikeres megérkezés alapfeltétele, a valódi és mély emlékezés a vágyott megtisztulás, megváltozás, megerősödés első lépése. S újabb bizonyíték nyelvünk gazdagságára és szépségére, hogy az emlékezés képességét emlékezőtehetségnek is nevezzük.

Nagyjából, nagyvonalakban az ember sok mindent fel tud idézni, mert a képessége megvan hozzá, de az elmúlt események pontos, hiteles adatainak megjegyzéséhez, a tanulságok, igazságok leszűréséhez, a miértek és válaszok felismeréséhez valódi tehetség kell, melyet gyakorolni, fejleszteni és művelni szükséges. Mert emlékezni korántsem olyan egyszerű, mint hinnénk, és az ember gyakran el is feledkezik arról, hogy egyáltalán emlékezzen, mi miért is történt úgy, ahogyan.

Elmondok egy történetet, kedves Testvéreim, amely Jézus életének néhány mozzanatát ragadja meg, és félig valós, félig pedig a képzelet szüleménye...²

Amikor Jézus Jerikóhoz közeledett, egy vak ült az út mellett és koldult. Megtudva, hogy a Názáreti halad el mellette, felkiáltott: „Dávid fia, Jézus, könyörülj rajtam!” (Mk 10,47b) Az emberek megpróbálták elhallgattatni, de Jézus szólt hozzá: „Mit akarsz, mit tegyek veled?” Ő így felelt: „Mester, hogy lássak.” (Mk 10,51) Jézus ezt mondta neki: „Láss! A hited megtartott.” És azonnal megjött a szeme világa.

Dekapolisz, vagyis Tízváros határában Jézushoz vittek egy dadogó süketet, és kérték, hogy gyógyítsa meg, tegye rá a kezét. A mester így tett, aztán szólt: „Effata, azaz: Nyíl meg!” (Mk 7,34b) És megnyílt a füle, nyelvének bilincse azonnal megoldódott.

Jeruzsálemben a Juh-kapunál volt egy medence, amit Betesdának neveznek. Ennek oszlopcsarnokaiban várták a betegek gyógyulásukat. Volt köztük egy béna ember, aki 38 éve várakozott. Jézus végighallgatta történetét, majd így szólt hozzá: „...kelj fel, vedd az ágyadat, és járj!” (Mk 2,11b) És azonnal egészséges lett ez az ember, felvette az ágyát, és járt.

Jézus egy farizeus házában telepedett asztalhoz, majd belépett a házba hívatlanul egy bűnös asszony, megállt Jézus mögött, a lábánál sírva, és könnyeivel öntözte, hajával törölte és kenettel kente meg lábait. A farizeus rosszalotta a dolgot,

² Az agenda illusztrációja néhai Ütő Lajos unitárius lelkész *Nem ezt akartam* című ágendája alapján íródott, mely az Unitárius Szószék 1933-as számában jelent meg.

de Jézus így felelt: „...neki sok bűne bocsáttatott meg, hiszen nagyon szeretett.” (Lk 7,47b)

Aztán Jézus elvonult tanítványaival ama bizonyos berendezett emeleti terembe, felső szobába, hogy elköltsék együtt a húsvéti vacsorát. Amikor eljött az óra, asztalhoz telepedtek, majd a Mester vette a kenyeret és bort, körbeadta tanítványainak, és rájuk bízta, hogy ezt cselekedjék az ő emlékezetére.

Jézus ma is járja a földet. Keresi az arcokat, embereket, akikkel jót tett. Felűnik neki egy ember, akinek különösen fürkésző a tekintete. A távoli jövőbe néz, pillantás nélkül, nehogy valamit is elszalasszon abból, amit előre megláthat. S közben, ami körülötte zajlik, arra nem sok ügyet vet. Hiába rángatják zakóját gyermekei s felesége, hogy egyszer legalább nézzen az ő szemükbe is. A férfi csak előre, a messzibe tekint. Jézus megkérdezi: „Miért nézel a zavaros jövőbe? Miért engeded szem elől téveszteni a jelent, s azokat, akik most vannak melletted?” De a férfi félvállról felel: „Jézus, Dávid fia! Hát te nyitottad meg látásra a szemem, te akartad, hogy lássak, s most azt akarod mondani, hogy nem nézhetek oda, ahová én akarok? Jézus mondaná neki: „De én nem erre nyitottam meg, és emlékezz vissza, hogy amikor a hited még megtartott...” De már nincs, kinek mondania, mert azóta az idő eltelt, a hit megkopott, s a látó ember megfeledkezett róla, hogy miért, hogyan és mire kapta vissza látását.

Aztán látja Jézus, hogy idegen hangokra figyel az, akinek fülét egyszer ő nyitotta meg. Bíborvörös hajnal mámoros lármáját, könnyen jövő siker hamis ígéretét, selymes hangú húzolgást hallgat. Jézus szól hozzá: „Ne tedd! Inkább zárd el füleidet e hangok elől. „Miért?” – kérdezett vissza ő. „Nem te mondtad, „effata”, s megnyílt a hallásom minden szóra? Akkor most nem hallgathatom azt, amit én akarok?” Jézus folytatná: „De én nem ezért tettem, nem ezt akartam, és emlékezz, te sem...” De már nem hallgatja őt a férfi, másra figyel, mert nem emlékszik.

Aztán a Mester továbbhalad, és találkozik egy újabb emberrel, aki idegesen-ügyekvően halad az utcán, elviharzik az emberek mellett, s türelmetlenül topog, ha hátráltatják. Meg nem áll egy pillanatra sem, csak halad, s mindig első akar lenni. „Hová szaladsz? Ki kerget?” – kérdezi a Mester. „Pihenj meg kicsit, pihenésre vágyik a lelked is”. „Ne állj utamba, ne hátráltass” – válaszol a rohanó. „Te tettél járó emberré, miért akarsz most megállítani?” Jézus mondaná megint, hogy nem ezért tette, s ha emlékszik még, ő is csak járni akart, s nem űzött lélek-ként rohanni végig mindenben, de már nincs, kinek mondania, a férfi messze jár, mert nem emlékszik.

Egy asszony közeledik felé. Ruhája selyem, nyakát gyöngyök, arany díszítik, arca kifestve, tekintete hiú. Jézus hozzá is szól. „Vesd el selymedet, gyöngyeidet,

mosd le a hamis pírt arcodról. A lelked mutasd meg, az tesz széppé. Tudom, hogy szép, hisz nagyon tudsz szeretni”. De a nő felkacag, sértő a nevetése. „Megbocsátottál már nekem egyszer, megfogsz még hetvenszer hétszer is, nem?” Jézus megint szólna: „Emlékezz, mikor lábaimnál sítottal...” de a nő nem várja meg, mert nem emlékszik.

Aztán a mester tanítványait keresi, azokat, akik még megtörik a kenyeret és megosztják maguk közt a bort az ő emlékezetére. Azokat, akik emlékeznek rá, hogy miért gyógyított, tanított, szeretett, miért és hogyan élt, miért és hogyan ért véget élete. Minket keres, mert aki ő volt, s amit ő ránk hagyott és bízott, az nekünk is nyitotta már fel szemünket, fülünket, ajkunkat, az nekünk is adott már erőt a járáshoz, s az minket is vezetett a bocsánat elnyeréséhez.

Az életünk közös alapja, és közös életünk alapja az emlékezés Jézusra, aki nek minden törekvése, emberi helyállása és tanítása arra irányult, hogy a mindenkori ember felismerhesse Istenben a szerető Atyát, rávilágítson arra, hogy a feltétlen hit szó szerint képes megváltoztatni, egyensúlyba hozni, teljessé tenni az emberi életet. A megbocsájtani tudás, elfogadás, szeretet és megbékélés teszi az emberi egymás mellett élést testvéri közösséggé. A Mester tett hiteles bizonyosságot arról, s tanított meg mindannyiunkat arra, hogy létünk minden perce az örökkévaló igaz Isten ajándéka, és nélküle az ember nem is él igazán... inkább csak van.

Most megosztjuk egymás közt a kenyeret és bort. Közösséget, testvériséget formáló és megtartó erő van ezekben a percekben. És megállunk Isten előtt, kendőzetlen, őszinte lélekkel. Hát adjunk hálát neki, hogy ma itt lehetünk, emlékezünk Jézusra legjobb tehetségünk szerint, és úgy álljuk körbe az úrasztalát, hogy felajánljuk szeretetünket egymásnak, és hitünket a gondviselő Istennek. Ámen.